

ΑΝΕΜΗ

Φύλλο 25 / Μάιος - Ιούνιος 2022

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΛΑΓΚΑΔΑΣ «ΚΥΔΙΑΝΤΑ»
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΞΕΝΕΙ ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΑ ΑΡΘΡΑ

Μακριά αφ' την πόρτα μας...

Γράφει η Ματρώνα Αποστολίδη

Ρετάρουν τα μεγάφωνα της κοινότητας, εδώ και μέρες. Λες και δεν είναι αυτονόητο ότι δεν πετάμε μπάζα και σκουπίδια όπου βρούμε πλάτωμα. Λες και δεν ξέρουμε πως άμα μας πιάσουν θα πληρώσουμε τα μαλλιοκέφαλά μας στα πρόστιμα. Λες και δεν έχουμε πληρώσει ξυράφι τα τελευταία χρόνια όσα κάνουμε στο περιβάλλον. Οι καταρρακτώδεις βροχές, τα στρίματα, οι πλημμύρες, οι φωτιές δεν είναι πια του Θεού, μας μπούχτισε κι αυτός. Δικά μας είναι.

Ρισκάρει ο Λαγκαδούσης για τα σκουπίδια του, τα παίζει όλα για όλα. Γιατί μακριά αφ' την πόρτα του κι όπου θέ' ας είναι. Κι ας παίρνει όρκους πως αγαπά το χωριό του και το νοιάζεται και βάρδα μην ακούσει άθροωπο να πει κακό. Μόνο που τελικά φαίνεται πως αγαπά τη βολή του πιο πολύ.

Και καλά όλα τα άλλα απορρίμματα, βρε αθεόφοβοι, αλλά και ντάνες τα υποδήματα, και χύμα; Τόσοι άνθρωποι παρακαλάνε για ένα ζευγάρι παπούτσια... Τουλάχιστον, την επόμενη φορά αφήστε μια visit card. Ποιος ξέρει, μπορεί να φτάσουμε να κάνουμε εμποροπανήγυρη στην Ξεραφλού, να βγάλουμε κάνα στραβό. Εδώ τα καλά παπούτσια, παντόφλε, παντοφλάκια, δε θα 'ναι κι άσχημα για πάγκο.

[Απόψεις...](#)

[...και όψεις](#)

[Στο κόκκινο](#)

[Λαγκαδούσικα.gr](#)

[Λόγια του αιγιαλού](#)

[Η Λαγκάδα στον τοίχο](#)

[Σε άπταιστα κυδιαντούσικα](#)

[Η παλιά μας πόλη](#)

[Λογο...τεχνήματα](#)

[Συλλογικός μπαξές](#)

[Τα Λαγκαδουσάκια](#)

[Ψυχαγωγία](#)

[Ανεμομαγειρέματα](#)

Αποστολή ύλης:

- matapostoli@hotmail.gr
- panagrel@yahoo.gr

Τα ενυπόγραφα άρθρα
δεν εκφράζουν απαραίτητα
τις απόψεις της Σ.Ε.

**ΓΙΝΕ ΚΙ ΕΣΥ ΜΕΛΟΣ
του Π.Σ. Λαγκάδας
«Η Κυδιάντα»**

**Η εγγραφή κοστίζει
5 €**

Συλλογικά

▪ Μια πολύ όμορφη βραδιά περάσαμε όσοι παρευρεθήκαμε ανήμερα του Φανιστή στην εκδήλωση του Πολιτιστικού Συλλόγου Λαγκάδας «Κυδιάντα». Η γιορτή άνοιξε με το έθιμο του Κλείδωνα, που αναβίωσαν τα κορίτσια και τ' αγόρι το καλό με ρίμες και παινήματα, όπως συνηθιζόταν παλιά.

Στη συνέχεια τα Λαγκαδουσάκια, τα παιδιά κι οι έφηβοι άνοιξαν το χορό. Ακολούθησαν οι σύλλογοι Εταιρεία Γονέων Ατόμων Νοητικά Υστερούντων, ο Μορφωτικός Σύλλογος Αγ. Γιώργη Συκούση, ο Δεσμός Φραγκομαχαλά, η Π.Ε.Κ.Ε. Βροντάδου και ο Φάρος Βαρβασίου, που ήταν όλοι τους εξαιρετικοί.

Η γιορτή έκλεισε με τη χορωδία Χίοι εν χορώ και αυτή του Πολιτιστικού Συλλόγου Λαγκάδας και μια φωτιά άναψε με τους μάρτες, σχεδόν ταυτόχρονα με τη μεγάλη φωτιά στο μόλο. Τα παιδιά του Φάρου κεφάλτα συνέχισαν να μας δείχνουν την αγάπη και το

μεράκι τους για τον παραδοσιακό χορό, μας παρέσυραν κι εμάς και, αν δεν έπιανε βροχή, το γλέντι θα βαστούσε αρκετά.

Τα παιδιά κρατάνε τους συλλόγους, σμίγοντας σε παρέες, δημιουργώντας φιλίες μιας ζωής, σε χορούς κυκλωτικούς κι όλες οι προσπάθειες γι' αυτά γίνονται.

Ευχαριστούμε θερμότατα όσους μας τιμήσατε με την παρουσία σας, τους συλλόγους που δέχτηκαν την πρόσκληση μας, συνοδοιπόροι στον αγώνα για τον πολιτισμό, την διατήρηση των εθίμων, η

αγάπη για τον τόπο μας είναι το κοινό μας σημείο. Ευχαριστούμε πολύ τους δασκάλους της χορωδίας, Πέτρο Καρβούνη, και του χορού, Σαράντο Κωστίδη.

Και του χρόνου, συγχωριανοί, όλοι εδώ.

- Μεγάλη τιμή για τον Πολιτιστικό Σύλλογο Λαγκάδας η φιλοξενία στο Χώρο Μνήμης Λαγκαδούσικης Ναυτοσύνης της έκθεσης Liquid Grounds της DEO Projects, ενός οργανισμού σύγχρονης τέχνης με έδρα τη Χίο. Η έκθεση φέρνει σε συνύπαρξη μαρτυρίες, φωτογραφικό υλικό και αντικείμενα της ναυτικής συλλογής της Λαγκάδας με έργα σύγχρονης τέχνης της καλλιτεχνικής κολεκτίβας Serapis Maritime.

Η Serapis Maritime δημιούργησε τα έργα αυτά ειδικά για τη συγκεκριμένη έκθεση, μετά από έρευνα και επικοινωνία με το σύλλογό μας, επιδιώκοντας να εντάξει την Λαγκαδά στο κυρίαρχο ναυτικό αφήγημα της Χίου.

Πολύ τους ευχαριστούμε, όπως και την Ελένη Μπουμπάρη, την υπεύθυνη του μουσείου μας, που μας έφερε σε επαφή και περιμένουμε με μεγάλη χαρά την έναρξη.

Η έκθεση θα λειτουργεί από τις 10 Ιουλίου μέχρι τις 21 Αυγούστου, Τετάρτη με Κυριακή, 7-9 το απόγευμα. Είσοδος ελεύθερη.

- Συνέχεια εργασιών στο Χώρο Μνήμης Λαγκαδούσικης Ναυτοσύνης, έλαμψε ο τόπος, χάρη στη βοήθεια αρκετών εθελοντών. Με πολύ κόπο καθαρίστηκαν οι εξωτερικοί χώροι, βράφηκε το κτίριο εξωτερικά και ασπρίστηκε πρόχειρα μέσα, εν όψει της εικαστικής έκθεσης, μπήκε το μεσοπάτωμα και επιτέλους άρχισε να «δείχνει». Ο δρόμος πολύς ακόμα αλλά δε μας τρομάζει. Ξέρουμε ότι έχουμε δίπλα μας άξιους βοηθούς και συμπαραστάτες.

- Πολλές οι δωρεές σε βιβλιοθήκες, μαζεύτηκαν επιτέλους τα βιβλία από τα καφάσια και τοποθετήθηκαν σε ράφια. Έχει ακόμα αρκετή δουλειά στην ταξινόμηση κι εμείς έχουμε πολλή όρεξη. Δεν γίνεται και αλλιώς, αφού τα βιβλία δε σταματούν να δωρίζονται.

Θερμή παράκληση σε όλους τους δανειστές: Προσπαθήστε να είστε τυπικοί και να επιστρέψετε τα βιβλία που δανείζεστε. Μόνο έτσι θα κρατήσουμε ακέραιο αυτόν το θησαυρό που έχουμε στα χέρια μας.

Και μια εκδρομή που είχε πολλά...

Το τριήμερο του του Αγίου Πνεύματος πραγματοποιήθηκε η εκδρομή του Συλλόγου στη Λέσβο. Η αίσθηση μετά από δύομιση χρόνια αδράνειας και προσμονής μάς έκανε να νοιώθουμε περίεργα στην αρχή, η καλή διάθεση όλων όμως έσπασε την όποια αμηχανία και ξαναγίναμε παρέα.

Με προπομπούς τον Αντώνη και τη Δέσποινα με την Vesra τους, φτάσαμε στον Ταξιάρχη στο Μανταμάδο. Μετά πήγαμε στην Αγία Παρασκευή και επισκεφτήκαμε το Ελαιοτριβείο, ένα εξαιρετικό Μουσείο, όπου μας έδειξαν όλα τα μηχανήματα σε λειτουργία. Φάγαμε στη Σκάλα Καλλονής, περάσαμε την Καρίνη και

επισκεφτήκαμε την Σπηλιά του Θεόφιλου, έναν τεράστιο πλάτανο με μια μεγάλη κουφάλα σαν ένα δωμάτιο, που συνήθιζε να πηγαίνει ο μεγάλος ζωγράφος. Συνεχίσαμε στην καταπράσινη Αγιάσο για προσκύνημα στην θαυματουργή εικόνα. Το βραδάκι στο μπαρ του ξενοδοχείου συνεχίσαμε τη διασκέδαση με ανέκδοτα και πικάντικες ιστορίες.

Η επόμενη ημέρα ξεκίνησε με την επίσκεψη στη Μονή Λειμώνος, ένα φανταστικό μνημείο. Στο Μουσείο της Μονής φυλάσσονται σπάνιες εικόνες, όπως η μοναδική, έργο αγνώστου, που απεικονίζει τον Αγ. Γεώργιο και τον Αγ. Δημήτριο μαζί. Στο κτήριο της Μονής έγινε η παράδοση της Λέσβου στον Ελληνικό Στρατό, το 1912.

Συνεχίσαμε για Μόλυβο και καταλήξαμε στην Πέτρα με τα 114 σκαλοπάτια της Παναγίας

Γλυκοφιλούσας. Το βράδυ αποφασίσαμε να κατεβούμε στη Μυτιλήνη πάλι σαν μια μεγάλη παρέα, αυτή τη φορά με τον εξαιρετικό οδηγό μας.

Τη Δευτέρα του Αγ. Πνεύματος πήγαμε στο Καγιάνι, επισκεφτήκαμε τον ξεχωριστό ναό των Ταξιαρχών, παρακολουθήσαμε το μεγαλύτερο μέρος της λειτουργίας περιμένοντας τον Αντώνη και την Δέσποινα να

επιβεβαιώσουν ότι το Μουσείο του Θεόφιλου είναι ανοικτό. Συνεχίσαμε για Πλωμάρι και φάγαμε στον Κόλπο της Γέρας, στο Πέραμα. Η διασκέδαση συνεχίστηκε μέσα στο πούλμαν αυτή τη φορά με νησιώτικους χορούς.

Γυρίσαμε στο χωριό λίγο κουρασμένοι αλλά χαμογελαστοί, βάζοντας στόχο την επόμενη απόδραση μας.

Πρόγραμμα καλοκαιρινών εκδηλώσεων

Να θυμηθώ να πάω...

- 10 Ιουλίου - 21 Αυγούστου: Εικαστική έκθεση στο Μουσείο
- 19 Ιουλίου: Πλανητάριο της ΔΗΚΕΧ στην κοινότητα
- 20 Ιουλίου: Θεατρική παράσταση «Μια φορά κι έναν καιρό ένα βαζάκι», από τον Σύλλογο Γυναικών
- 24 Ιουλίου: Προβολή «Τα λόγια της πλώρης»
- 29 Ιουλίου: Λαϊκό πανηγύρι με τους Αυγουστίδηδες
- 3 Αυγούστου: Παιδικός διαγωνισμός ψαρέματος
- 6 Αυγούστου: Συναυλία με τραγούδια της Θάλασσας
- 10 Αυγούστου: Θεατρική παράσταση «Το ημερολόγιο ενός απατεώνα», από τον ΦΟΒ
- 12 Αυγούστου: Ο «Γύρος της Λαγκάδας»

Επίσης έρχονται νέες παραλαβές σε μπλουζάκια. Μικροί και μεγάλοι φίλοι μας, ετοιμαστείτε να λανσάρετε τη νέα κολεξιόν.

Όλα αυτά φυσικά με την υπογραφή και τη στήριξη του Πολιτιστικού Συλλόγου Λαγκάδας «Κυδιάντα»

Προς ναυτιλομένους και μη

από τον *Ε. Σ. Αργυρούδη*

Στη μικρή κοινωνία του νησιού μας από την μεταπολεμική εποχή μέχρι και την δεκαετία του '80, το να ακολουθήσει κάποιος νέος το επάγγελμα του ναυτικού ήταν το πιο σύνηθες. Στην αρχή, εξ αιτίας της ανάγκης για να επιβιώσει η οικογένεια, που προερχόταν από τις καταστροφικές συνέπειες ενός πολέμου, η θάλασσα ήταν μονόδρομος. Από την δεκαετία του '60 ήταν συνειδητή επιλογή των περισσότερων νέων. Θες η συνεχής επαφή και η εξοικείωση με το υγρό στοιχείο, θες η περιέργεια για τα μέρη που μόνο στη φαντασία τους υπήρχαν... Κι ύστερα ήταν και τα ακούσματα, αυτές οι περίεργες ιστορίες των ναυτικών στα καφενεία έρχονταν να παραμερίσουν τις όποιες φοβίες για το άγνωστο που τους περίμενε. Για να φτάσουμε στο άλλο άκρο.

Στο τελείωμα της δεκαετίας του '80, το ναυτικό επάγγελμα δεν συμπεριλαμβανόταν πλέον στις προτιμήσεις των νέων. Πολλοί λόγοι συνέβαλλαν σε αυτό. Η κυριότερη αιτία ήταν η παρατεταμένη κρίση, η δυσκολία εύρεσης εργασίας στα πλοία, η μαζική φυγή των πλοίων από το ελληνικό νηολόγιο. Ο άλλος σημαντικός λόγος ήταν η κοινωνική ανυποληψία που υπήρχε και υπάρχει ακόμη και σήμερα για το επάγγελμα. Για πολλούς οι ναυτικοί παίρνουν πολλά λεφτά χωρίς να έχουν τα προσόντα ή την κατάλληλη μόρφωση και κατατάσσουν το επάγγελμα ως το πλέον τυχοδιωκτικό.

Αυτό που μπορώ να πω με σιγουριά είναι ότι το ναυτικό επάγγελμα δεν είναι και το πιο εύκολο, πολλές είναι οι αντιξοότητες που συναντά ένας ναυτικός, με πρώτη την μανία του φυσικού στοιχείου που είναι απρόβλεπτη. Έπειτα έρχεται η δυσκολία προσαρμογής στο χώρο εργασίας. Οι υπόλοιποι εργαζόμενοι στην στεριά κάνουν το οκτάωρο ή το τετράωρο τους και μετά πηγαίνουν στο σπίτι, αφήνοντας πίσω τους την όποια πίεση της δουλειάς. Ο ναυτικός έχει θεωρητικά οκτάωρη απασχόληση εργασίας αλλά στην ουσία είναι σε συνεχή ετοιμότητα, αφού μένει στο χώρο εργασίας του. Ο

μεγάλος χρόνος απουσίας από την κοινωνική ζωή είναι ένα επιπλέον εμπόδιο.

Ο νέος λοιπόν που αποφασίζει να ακολουθήσει το ναυτικό επάγγελμα πρέπει να γνωρίζει τι θα συναντήσει. Τα μπάγκα που κάνουν ενώ είναι ακόμη φοιτητές για να εξοικειωθούν με το αντικείμενο της μελλοντικής δουλειά τους είναι ένας σοβαρός παράγοντας στην τελική τους απόφαση. Εάν το κίνητρό τους είναι μόνο το οικονομικό είναι σίγουρο ότι θα αποτύχουν.

Ενώ οι Ναυτικές σχολές είναι γεμάτες, δεν υπάρχει ανάλογη συνέχεια. Ένα μεγάλο ποσοστό των νέων δε συνεχίζουν βλέποντας ότι δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις ιδιαιτερότητες του επαγγέλματος.

Οι μη ναυτιλόμενοι, με πρώτους το οικογενειακό περιβάλλον πρέπει να είναι υποστηρικτικοί στην όποια απόφαση των νέων, ιδιαίτερα εκείνοι που είχαν σχέση με το επάγγελμα και γνωρίζουν τα προβλήματα εκ των έσω.

Σήμερα, ο ανταγωνισμός, ιδιαίτερα από χώρες με χαμηλότερα εισοδήματα, είναι ένα επιπλέον εμπόδιο στην σταδιοδρομία των νέων μας. Οι χώρες αυτές απέκτησαν ναυτική παράδοση πλέον και τροφοδοτούν την ελληνόκτητη ναυτιλία με έμπυχο υλικό εδώ και αρκετά χρόνια, στην αρχή με κατώτερα πληρώματα και μετέπειτα αξιωματικούς, αφού φρόντισαν να ανοίξουν ναυτικές σχολές χρησιμοποιώντας και Έλληνες δασκάλους.

Το κράτος, έχοντας ανάγκη από φρέσκο χρήμα, το οποίο ως γνωστόν τοις πάση φέρνει η Ναυτιλία και ο Τουρισμός, είχε δώσει προνόμια στους ναυτικούς, που τα πήρε πίσω στην οικονομική κατάρρευση, υποχρεώνοντας τους να πληρώσουν το μεγαλύτερο μέρος από το τίμημα της δικής του κακοδιαχείρισης, φέρνοντας σε απόγνωση κυρίως τους απόμαχους ναυτικούς που είχαν πληρώσει πολλαπλάσια ποσά σε σχέση με τους στεριανούς και είδαν τις συντάξεις τους να πετσοκόβονται. Έτσι κι αλλιώς είχαν φροντίσει να βάλουν χέρι στο ταμείο των ναυτικών πολλά χρόνια πριν κλείνοντας τρύπες άλλων ταμείων αλλά και σε θαλασσοδάνεια. Σαν να μην έφταναν όλα αυτά η κατοχύρωση του ναυτικού επαγγέλματος έμεινε στα χαρτιά ακόμα και σήμερα. Για παράδειγμα, αν κάποιος διπλωματούχος αξιωματικός της κουβέρτας ή της μηχανής θέλει να προσληφθεί στο Δημόσιο, το Δίπλωμά του δεν αναγνωρίζεται, αντιθέτως αναγνωρίζεται μόνο το πτυχίο που πήρε από τη Σχολή.

Όλα αυτά τα έγγραφα, γιατί δέχομαι αρκετές ερωτήσεις από νέους που θα ήθελαν να ακολουθήσουν το ναυτικό επάγγελμα αλλά και από γονείς που προβληματίζονται γιατί δεν έχουν ανάλογες εμπειρίες.

Θα ανάβουμε φωτιές στις γειτονιές

από την Βασούλα Ν. Αποστολίδη

Κι ενώ είχαν ξεκινήσει από μέρες οι προετοιμασίες και τα παιδιά μάζεψαν ξύλα, φρύγανα και κορμούς δέντρων, ήρθε το μαντάτο από την Πυροσβεστική: απαγορεύονται οι φωτιές με πρόστιμο και αυτόφωρο για τους παραβάτες. Σάλος και σούσουρο σε κάθε γωνιά της Λαγκάδας, καθώς το χωριό μας έχει συνδέσει την παράδοσή του με το έθιμο του Κλήδονα και τη γιορτή του Αι-Γιάννη της Κυδιάντας.

Με τα παιδιά πρωταγωνιστές και τους μεγάλους στο πλευρό τους δίνουν κάθε χρόνο μια υπόσχεση: να ανάψει η γιγάντια φωτιά στο Φαναράκι. Και κερδίζουν το στοίχημα της συντροφικότητας, της συνεργασίας, της προσήλωσης σε έναν κοινό στόχο: να πετύχουν το πιο εντυπωσιακό αποτέλεσμα. Κι έπειτα όλα μαζί μια αγκαλιά να πέσουν στη θάλασσα γεμάτα χαρά και ενθουσιασμό.

Αυτή τη χαρά θέλησαν φέτος να τους τη στερήσουν. Λες και δεν έχουν χορτάσει απαγορεύσεις τα δύο τελευταία χρόνια. Τι να πεις; Ο παραλογισμός κάποιες φορές είναι τέτοιος, που κινδυνεύουμε να χάσουμε όσα μας δένουν, αφού συμπαρασύρει στο πέρασμά του έθιμα χρόνων, τάχα για την αποφυγή κινδύνου.

Ευτυχώς, η φωτιά άναψε τελικά. Και το χωριό μας ζωντάνεψε και γέμισε χαμόγελα. Και δεν υπήρξε κανένας κίνδυνος πυρκαγιάς γιατί πολύ απλά η φωτιά ήταν ελεγχόμενη από τους κατοίκους που φρόντισαν γι' αυτό, όπως κάνουν κάθε χρόνο. Γιατί ο νόμος καλό είναι να εφαρμόζεται, όχι όμως να λειτουργεί ως οδοστρωτήρας αναμνήσεων και ονείρων...

Είμαστε παράνομοι και φαινόμεστε

στο κόκκινο

Οι δείκτες του πληθωρισμού

Το τελευταίο διάστημα οι τσέπες μας διαρκώς αλαφρώνουν σαν αποτέλεσμα των πληθωριστικών τάσεων της διεθνούς οικονομίας;

Τα αίτια δεν είμαι ειδικός να τα αναλύσω, κάτι έχω κατά νου, αλλά δεν θα σας το πω αυτή τη φορά για να μη με λέτε γκρινιάρη. Επειδή δέχομαι όπως όλοι μας τις επιπτώσεις, είπα να ακολουθήσω την πεπατημένη, δηλαδή να παρακολουθήσω τα ΜΜΕ να πάρω μια γενική ιδέα και τέλος πάντων να καταλάβω πως κινούνται οι δείκτες τιμών του καταναλωτή, οι πληθωριστικές τάσεις κλπ.

Παλιά θυμάμαι σε παρόμοιες περιπτώσεις τα περισσότερα ρεπορτάζ έβγαιναν από τις λαϊκές αγορές στις γειτονίες της Αθήνας, που ήταν οι κύριοι τροφοδότες των μικρομεσαίων νοικοκυριών.

Άνοιξα την τηλεόραση και παρακολουθούσα τις σχετικές αναφορές. Δεν κατάλαβα καλά πως κινούνται στις υπόλοιπες χώρες αλλά εμπέδωσα αυτούς της χώρας μας, τα νέα παραδείγματα μάλλον δείχνουν και τι ενδιαφέρει το ευρύ κοινό.

Οι δείκτες τιμών στην χώρα μας είναι συνυφασμένοι με το κόστος του **σουβλακιού**, του **πιτόγυρου**, καθώς και με τα **μπάνια του λαού**.

Σε όποιο κανάλι και να γύριζα, στο θέμα πληθωρισμού και ακρίβειας οι δημοσιογράφοι ανέφεραν σαν παράδειγμα την προβλεπόμενη τιμή στο σουβλάκι, υπήρχαν ολόκληρα ρεπορτάζ, στο πρώτο πλάνο συνεντεύξεις με τους ψήστες και στο δεύτερο οι γύροι και οι ψησταριές.

Για να είμαι πιο δίκαιος υπήρχαν και κάμποιοι άλλοι, που εκτός των παραπάνω είχαν και άλλα παραδείγματα να μας δείξουν, όπως την

προβλεπόμενη τιμή της ξαπλώστρας στις παραλίες και άλλοι πιο σοβαροί έκαναν ολόκληρο λογαριασμό πόσο κοστίζει μια έξοδος στην εξοχή το Σαββατοκύριακο για μια μέση οικογένεια.

Τα παραδείγματα πολύ καλά και τεκμηριωμένα, δε λέω, όμως εγώ άκρη δεν έβγαλα. Σας λέω τον συλλογισμό μου και πείτε μου πού κάνω λάθος. Εμείς εδώ θεωρούμαστε εξοχή, ξαπλώστρες και τα συν αυτών υπάρχουν, αλλά, βρε αδελφέ, χάθηκαν οι ελεύθερες παραλίες με σκιά, κάνα αλμυρίκι, φαγάκι απ' το σπίτι και να απολαύσουμε το μπανάκι μας; Δεν μέμφομαι τους επαγγελματίες που έχουν δώσει ένα σκασμό λεφτά στους Δήμους για να εκμεταλλεύονται δημόσιες παραλίες, λες και ήταν του παππού τους. Να μας αλάφρωναν τουλάχιστον από κανένα δημοτικό χαράτσι, να το χωνεύαμε, γιατί αχώνευτη είναι αυτή η κατάσταση.

Ζητώ ταπεινά συγνώμη, επανέρχομαι εις την τάξη, υποσχέθηκα ότι δεν θα γκρινιάζω.

Όσο για τα σουβλάκια είναι πιο πετυχημένο παράδειγμα, μιας και έχει περάσει στη συνείδησή μας σαν φτηνή τροφή, δεν είναι όμως η καθημερινή. Η βασική τροφή του Έλληνα όμως είναι το ψωμάκι, αυτό μας έχει θρέψει, αυτό υπάρχει σε κάθε γεύμα στο τραπέζι, αυτό αγαπάμε και αν για κάποιους λόγους μας το απαγορεύσουν, κάνουμε σαν τους εθισμένους στη νικοτίνη. Φανταστείτε οικογένεια με πέντε έξι μέλη που θέλει να πάρει ενάμιση κιλό ψωμάκι ή για να είμαι ακριβής τρία ψωμάκια των 300 γραμμαρίων περίπου το καθένα. Πριν μερικούς μήνες έδινε 2,40 ευρώ και τώρα πληρώνει 3,60, δηλαδή 50% περισσότερα.

Κάτι πρέπει να γράψω για να κλείσω αισιόδοξα και να τηρήσω την υπόσχεσή μου. Να σας πω ότι οι τσέπες μας θα ξαναγεμίσουν, ότι οι τιμές θα ξανακατέβουν, ότι θα πάψουμε να εξαρτιόμαστε από τους άλλους, ότι δεν τους έχουμε ανάγκη, αρκεί να αξιοποιήσουμε τον υπαρκτό πλούτο του τόπου μας, να πιάνουμε όσο φτάνει το χέρι μας.

Σταματώ, εδώ γιατί κινδυνεύω να χαρακτηριστώ φαιδρός.

Ε. Σ. Αργυρούδης

Γουσουρικό

Που 'σαι, μωρσύ Μαριώ, γούσουρα μου 'ρτενε πρωί πρωί στον ταχυδρόμο, που τι 'θελα και πήαινα, αλλά εγώ φταίω που άκουσα της Ευτυχίας, έλα κι εσύ, μου 'πενε, περνάμε όμορφα εκείδά, μαζεύεται κόσμος, φωνάζει ο ταχυδρόμος τα ονόματα, ψάχνουμε να βρούμε ποιος είναι ποιος, ε κι επήα. Και διάλεξα τη μέρα που εμοίραζε τους λογαριασμούς του ρέματος και τον άνοιξα το φάκελο και πρέπει η μούρη μου να 'γινε ώχρα κι ήμπηξε τις φωνές η Αργυρώ, η άμια άλλαξε χρώμα, φέρτε της ένα ποτήρι νερό γλήγορα, κι ευτυχώς που δίπλα ήτανε το γιατροδάκι και μου 'χωσε το υπογλώσσιο κι ήρτα και συνέφερα. Μετά από μένα τα ίδια επάθανε κι η Μαριγώ, ο Γιακουμής κι η Λευτεριώ, αλλαξομουριάσαμε όλοι μαζί, δεν φταίχω εγώ εφώναζε ο ταχυδρόμος, κι όλους μαζί μας ήβαλε στ' αμάξι και μας εμοίρασε στα σπίτια μας, σάμπου μοιράζουνε τα ψούνια τα σούπερ μάρκετ. 'Ηφαγα ένα λουκούμι που 'χα χωσμένο από των Αγίων Αναργύρων, συνέφερα κομμάτι κι αρκίνησα να σκέβομαι πώς θα βρω τα φράγκα να πλερώσω για να μη μου κόψουνε το ρεύμα, και σκέφτηκα πως είχα χωσμένα στη σερβάντα τέσσερα χρυσά δόντια του κυρού μου και δυο της μάνας μου, θα τα πάω στη Χώρα να τα πουλήσω, μονολόγησα, γιατί το νεφρί μου δεν το δίνω ακόμα, στον επόμενο λογαριασμό μπορεί. Κι αναπόλησα τα χρόνια που δεν είχαμενε ρεύμα στο χωριό και μιαν ομορφιά επερνούσαμε, τσουκάλι εβάζαμε στο πετρογκάζι, αγοράζαμενε μια παγοκολώνα μια φορά τη βδομάδα για το ψυγείο του πάγου, σάμπως κάθε πότε ετρώγαμενε κρέας, σάμπως και τώρα κάθε πότε τρώμενε; Άμα ζεσταινούμασαν εκοιμούμεστε στις αυλές και τα ταρατσάκια, είχαμενε τη λάμπα του πετρελαίου για να μη σκουντουφλάμε και τα βράδια εκάμναμε βεγγέρες στα κατώφλια μας. Τώρα η κάθε μια μονάχια της κλειδωμένη, με τα αρκοντίσιο στους είκοσι τρεις, να βλέπει τελεόραση, τις Μέλισσες, το Σκασμό και τις ειδήσεις, να αρρωσταίνομε ακόμα πιο πολύ μ' αυτά που ακούμενε. Ακρίβηνε η ζωή, μάνα, μου λέ' ο γιός μου, δύσκολα τα φέρνουμε βότα εδωνά, τα παιδάκια δεν θα τα στείλομε φέτος, πανάκριβα τα εισιτήρια των αεροπλανων και τω βαποριώ και μένα καίγεται η ψυχή μου που δε θα δω τα εγγόνια μου και δεν έχω και φράγκα να τους βοηθήσω, έβαλα χέρι και στα θαφτικά μου, κακοχράχει η ώρα τως. Ευτυχώς που 'χω το μπαξεδάκι μου και κόβω καμιά ντομάτα και τρώγω, και τα φασολάκια μου γίνανε τρεις-τέσσερις ψησιές κι έχει κι ελιές φέτος, δόξα σοι ο Θεός, θα κάνομε το λάδι μας, να τους κάμω μια κούτα να τως στείλω εκείδά στα κακόμαρα. Εν ηξέρω, κόρη μου, τα σπίτια μας εγεμώσανε με άχρηστα πράματα κι όλο θέμε κι άλλα, η ζωή όσο πά' και γίνεται πιο μαύρη, χαρά δεν έχομε από πουθενά, κατοχή επεράσαμε μα τόσο δύσκολα δεν ήτανε, πλούσιοι δεν ήμαστανε ποτέ μα ούτε κι έτσι δα φτωχοί, απροστάτευτοι και μόνοι.

Βίκυ Γεωργούλη

Αριθμοί μιλήσουν, λογικές ραγίσουν

του Μανώλη Κάλλα

Λόγω του εμπάργκο θα προμηθευόμαστε φυσικό αέριο από την Αμερική και όχι από τη Ρωσία, όπως μέχρι τώρα. Σκύλου βόλτα το αέριο. Έξι (6) φορές πάνω η τιμή.

Έξι στους δέκα Έλληνες περιορίζουν τις αγορές στα καταστήματα τροφίμων για να καταφέρουν να πληρώσουν τους λογαριασμούς της ΔΕΗ.

Δεν θα ξαναδούμε τέσσερις ή πέντε φορές πάνω το λογαριασμό της ΔΕΗ είτε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος. Δηλαδή μπορούμε να τον δούμε 3,9 φορές πάνω (;).

Έπρεπε να δούμε το πετρέλαιο στα ύψη για να ξαναδουλέψουμε το λιγνίτη;

Από 400 χιλιάδες στρέμματα ζαχαρότευτλα καταλήξαμε (λόγω επιταγών της ΕΕ) στα 58 χιλιάδες στρέμματα. Έτσι αναγκαζόμαστε να εισάγουμε ζάχαρη.

Χρειαζόμαστε 1,5 εκατομμύριο τόνους γάλα και παράγουμε 600 χιλιάδες λόγω ποσοστώσεων από την Ε.Ε.

Εισάγουμε το 80% του μαλακού σιταριού, το 65% του χοιρινού και το 80% του κρέατος που χρειαζόμαστε.

2.100 ρουκέτες, 3.200.000 φυσίγγια, 17.000 βλήματα 155 χιλιοστών και 1.100 φορητοί πύραυλοι έφυγαν από τα νησιά του Αιγαίου, ως βοήθεια, για την Ουκρανία. Τα πυρομαχικά που θα τα αντικαταστήσουν θα τα πληρώσουμε βέβαια, δεν θα μας τα δώσουν τζάμπα. Με το ζόρι και το στατιό στον πόλεμο.

Η βενζίνη τραβάει την ανηφόρα να πιάσει τα 3 ευρώ το λίτρο. Εμείς, όχι μόνο δεν προβάλουμε ένα βέτο για να τελειώσει τούτος ο πόλεμος με τα εμπόργκο του, αλλά πρωτοστατούμε κιόλας για την συνέχισή του. Αν αυτό δεν είναι αυτοπυροβολισμός στα πόδια, τότε τι είναι;

Δηλαδή, η Novartis λάδωσε σε όλο τον κόσμο και όχι στην Ελλάδα;

Τα ασημικά της ΛΑΡΚΟ στο σφυρί. Η ΛΑΡΚΟ είναι από τα πέντε μεγαλύτερα εργοστάσια νικελίου στον κόσμο και με παραγωγή 20.000 τόνους το χρόνο καλύπτει το 6% των αναγκών της Ευρώπης. Τα μοναδικά κοιτάσματα νικελίου της Ελλάδας είναι αξία 3 τρις (17 φορές το ΑΕΠ της χώρας). Ξεπουλιέται (όπως και τόσα άλλα) η ΛΑΡΚΟ, γιατί λέει έχει χρέη 400 με 500 εκατομμύρια!

Και πιαστήκαμε μια ωραία πρωία εις τον ύπνον! Turkaegean, δηλαδή τουρκικό Αιγαίο. Κατόπιν τούτου διετάχθη Ένορκος Διοικητική Εξέταση (ΕΔΕ) κατά παντός υπαλλήλου του Υπουργείου Ανάπτυξης. Δεν πειράζει, μου είπε κάποιος. Μπορεί τώρα, που είμαστε στο τουρκικό Αιγαίο, να πέσει η τιμή της βενζίνης αφού στην Τουρκία είναι φθηνότερη από εδώ. Ένα τεράστιο φέσι, εθνικό, οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό που θα μας χωρέσει όλους.

Το Υπερταμείο (αυτό που ξεπουλάει τα κρατικά ασημικά) ετοιμάζεται να βγάλει στο σφυρί 22 περιφερειακά κρατικά αεροδρόμια, μεταξύ αυτών και της Χίου. Μη με ρωτάτε πόσο, αν είναι δηλαδή αντί πινακίου φακής. Το δικό μας το μεγαλώσαμε (δίνοντας εκατομμύρια σε αποζημιώσεις), τώρα το διαμορφώνουμε (άλλο ένα κάρο λεφτά). Εμείς τα ασημικά μας τα γυαλίζουμε, πριν τα (ξε)πουλήσουμε!

Ο πόλεμος Ρωσίας – Ουκρανίας είναι στον πέμπτο (5^ο) μήνα. Ο πληθωρισμός τον Ιούνιο ήταν 12%. Τα κρούσματα του κορονοϊού οδεύουν στις 50.000 στα μέσα του Ιουλίου. Ο Ιούλιος μήνας, ο αλωνάρης.

Εξακολουθούν να αλωνίζουν και ο ΠΟΛΕΜΟΣ και η ΑΚΡΙΒΕΙΑ και η ΠΑΝΔΗΜΙΑ. Και μεις γελούσαμε σαν τα παιδιά, σαν κάθε μέρα.

Ρωτάω έναν φίλο που δουλεύει αλουμίνια πώς πάνε οι τιμές. Από 6 ευρώ το κιλό το αλουμίνιο πήγε 10 ευρώ. Με παίρνει τηλέφωνο ο προμηθευτής μου χθες, αν θέλω να παραγγείλω τώρα που έπεσε η τιμή 20 λεπτά, συνέχισε να μου λέει. Η τιμή έπεσε από τα 10 κατά 20 λεπτά, αλλά ανέβηκε από τα 6 κατά 3,80 ευρώ. Ο καθένας βλέπει και πιστεύει κατά το δοκούν. Αν για παράδειγμα αφαιρέσεις τους φόρους από την βενζίνη έχουμε τη φθηνότερη βενζίνη της Ευρώπης είπε κυβερνητικός αξιωματούχος. Αν δηλαδή από τη δεξιά τσέπη πληρώνεις την τιμή διυλιστηρίου της βενζίνης και από την αριστερή τσέπη τους φόρους, θα διαπιστώσεις ότι έχουμε την πιο φθηνή βενζίνη της Ευρώπης.

Για την ιστορία

Ο τίτλος του άρθρου είναι παραλλαγή της έκφρασης, «χαρτί μιλήσει, καρδιά ραγίσει». Ήταν η αγαπημένη έκφραση του Γιώργη του Φερεντίνου (του Γιωργακιού του Μόσχου), ενός γραφικού Λαγκαδούση των παιδικών και εφηβικών μου χρόνων, ο οποίος είχε σοβαρά προβλήματα υγείας, πάθαινε επιληπτικές κρίσεις. Τελευταία είχε το περίπτερο του στην παραλία, στο οικόπεδο ανάμεσα στου Γρέγου και στου Κώτσου του Αμερικάνου, εκεί στη γειτονιά μου. Ο Γιώργης αρεσκόταν να γράφει οτιδήποτε, προπάντων τα βερεσέδια, σε χαρτιά από τα κουτιά των τσιγάρων. Χαρτί μιλήσει, καρδιά ραγίσει, ήταν η επωδός κάθε φορά που πήγαινε κάποιος να του δώσει τα χρωστικά και ο Γιώργης ανάσερνε το κατάλληλο χαρτάκι. Μπορεί να έγραφε ή κατεβατό ολόκληρο ή συνθηματικό π.χ. ΣΜΚ φρ.2. ΣΜΚ ήταν τα αρχικά του ονόματος του πατέρα μου, που του χρώσταγε 2 δραχμές (φράγκα). Τον αποκαλούσε «Σα Μουλάρι Κλωτσάς» (ΣΜΚ), όταν είχε όρεξη για αστεία. Αυτό με τα ονόματα ήταν το δεύτερό του χαρακτηριστικό, όταν ήταν στις καλές του.

Σε άπταιστα κυδιαντούσικα από την Ευγενία Καλαγκιά-Μουρατίδου

Του Φανασιή

Στα παλιά χρόνια, στην Κυδιάντα, στις 24 Ιουνίου που γιόρταζε ο Άγιος Γιάννης, οι άνθρωποι πήγαιναν την παραμονή, πριν τον εσπερινό και έκοβαν κλαδιά λυγαριάς κι έζωναν τη μέση τους για να είναι γεροί και να μην πονάνε όλο το χρόνο. Όταν τέλειωνε ο εσπερινός άναβαν φωτιές για να κάψουν τους Μάηδες. Κάθε σπιτικό έκαιγε στην αυλή του το δικό του Μάη. Όλοι πηδούσαν τη φωτιά τρεις φορές (αν πηδούσαν παραπάνω θα τους έπιανε πονοκέφαλος), και στο τέλος έριχναν αλάτι για τις κακές γλώσσες. Καθώς έσκαγε το αλάτι και έκανε θόρυβο, έσκαγε και το κακό μάτι. Συνήθως έφερναν όργανα, κι έκαναν τραπέζι στην αυλή της εκκλησίας με φαγητά, κρασί, ντολμαδάκια, κοπανιστή και κολοκύθια γεμιστά και γι' αυτό έλεγαν τον Αη-Γιάννη και «Κολοκυθά». Με το πέρασμα των χρόνων, οι φανοί περιορίστηκαν σε έναν και μοναδικό στο Φαναράκι.

Το έθιμο του Κλήδονα – που έχει πια εγκαταλειφθεί – ήταν ένα όμορφο και διασκεδαστικό παιχνίδι. Όσοι και όσες επιθυμούσαν να λάβουν μέρος, συγκεντρώνονταν 2-3 ημέρες πριν και αποφάσιζαν σε ποιο χώρο θα πραγματοποιηθεί. Συνήθως ήταν η αυλή ενός σπιτιού. Την παραμονή του Αγίου Ιωάννου 23 Ιουνίου, πριν σκοτεινιάσει, η παρέα με επικεφαλής μια πρωτότοκη κόρη, «**πρωτογόνατη**» την ονόμαζαν, πήγαιναν στη βρύση ή στο πηγάδι και γέμιζαν μια στάμνα ή κανάτα με νερό. Όλοι προσπαθούσαν στο δρόμο της επιστροφής με διάφορους τρόπους να την κάνουν να μιλήσει. Όμως εκείνη αντιστεκόταν. Γι' αυτό και ονομαζόταν «**αμίλητο νερό**». Συνοδευόμενη από την παρέα, η κοπέλα μετέφερε το νερό στο σπίτι που είχαν επιλέξει να παρουσιάσουν το έθιμο. Αν δεν κατάφερνε να αντισταθεί στις προκλήσεις και μιλούσε, τότε το νερό χυνόταν και επέστρεφε στην πηγή ή τη βρύση να γεμίσει το μπουρμπουλα ή το κουμάρι με φρέσκο νερό. Όταν κατάφερνε να φτάσει αμίλητη στο επιλεγμένο σπίτι, το άδειαζε σε δοχείο. Τότε οι συγκεντρωμένοι έριχναν μέσα στο νερό ένα προσωπικό τους αντικείμενο, κυρίως κόσμημα. Κατόπιν το στόμιο του δοχείου κλεινόταν με κλαδιά λυγαριάς και σκεπαζόταν με πανί ανεξαρτήτου χρώματος. Στη συνέχεια το άφηναν έξω, «**στα άστρα**». Την άλλη μέρα σε καθορισμένη ώρα συγκεντρώνονταν όλοι και «άνοιγαν τον Κλήδονα». Η κοπέλα έβγαζε το πανί και έπαιρνε από μέσα στην τύχη ένα αντικείμενο λέγοντας και ένα τυχαίο στιχάκι σκωπτικό (αυτά ακούγονται κυρίως) ή της αγάπης, που απευθυνόταν στον κάτοχο του αντικειμένου, τον

οποίον βεβαίως δεν γνώριζε. Σε όποιοιον άνηκε το αντικείμενο ερχόταν και το έπαιρνε. Είτε του άρεσε το στιχάκι είτε όχι, αποσυρόταν με χαμόγελο και καλή διάθεση, ευχόταν και του χρόνου σε όλους και παρέμενε στο χώρο για να παρακολουθήσει τη συνέχεια του παιχνιδιού.

1. Ανοίξετε τον Κλήδωνα με τ' Άη – Γιαννιού τη χάρη και όποιοις είν' της τύχης μου ας έρτει να με πάρει.
2. Όταν σε πρωτοαντίκρισα στου ουρανού τη μέση, ο ήλιος που ήταν δίπλα σου δεν είχε καμιά θέση.
3. Είσαι αφράτη κι όμορφη, λαχταριστή φρατζόλα, είσαι κι ομορφότερη απ' τα κορίτσια όλα.
4. Όμορφη που 'σαι μάτια μου σαν κακοχρονονάχει κι όποιοις γυρίσει και σε δει τούφλες και μούντζες να 'χει.
5. Γλυκοξημέρωσε η αυγή και νύχτα είναι ακόμα τη νύχτα έχεις στα μάτια σου και την Αυγή στο στόμα.
6. Τα μάτια σου είναι σαν ελιές που είναι στο κλωνάρι, τα φρύδια σου στεφανωτά, σα δυο μερών φεγγάρι.
7. Νικά η μέρα την αυγή κι η νύχτα το φεγγάρι, νικά η δικιά σου ομορφιά κάθε ομορφιά και χάρη.
8. Όμορφη πού 'σαι μάτια μου σαν του παπά το ράσο, κι άμα γυρίσω και σε δω μού 'ρχεται να ξεράσω.
9. Μοσχοκαρφάκι εμάσησε η μάνα σου το βράδυ, κι έκαμε το κορμάκι σου να 'ναι χωρίς ψεγάδι.
10. Αγάπη μου ξινόρουδο και χαβιαρομανέστρα, την Κυριακή ήσουν όμορφη μα τη Δευτέρα χέστρα.
11. Μωρή κιτρινοφασολιά, μωρή κιτρινομούρα, που βούτηξες τη μούρη σου μέσα στη σαλαμούρα.
12. Ψηλό κυπαρισσάκι μου, λυγίσου, δε σε φτάνω, τους κλώνους σου να μυριστώ κι ύστερα ας πεθάνω.
13. Ανοίξετε τον Κλήδωνα και στρώσετε κιλίμια, να βγούνε νιοι και κοπελιές, να κάμουνε τσαλίμια.

Η παλιά μας πόλη

Τα γερά φρένα

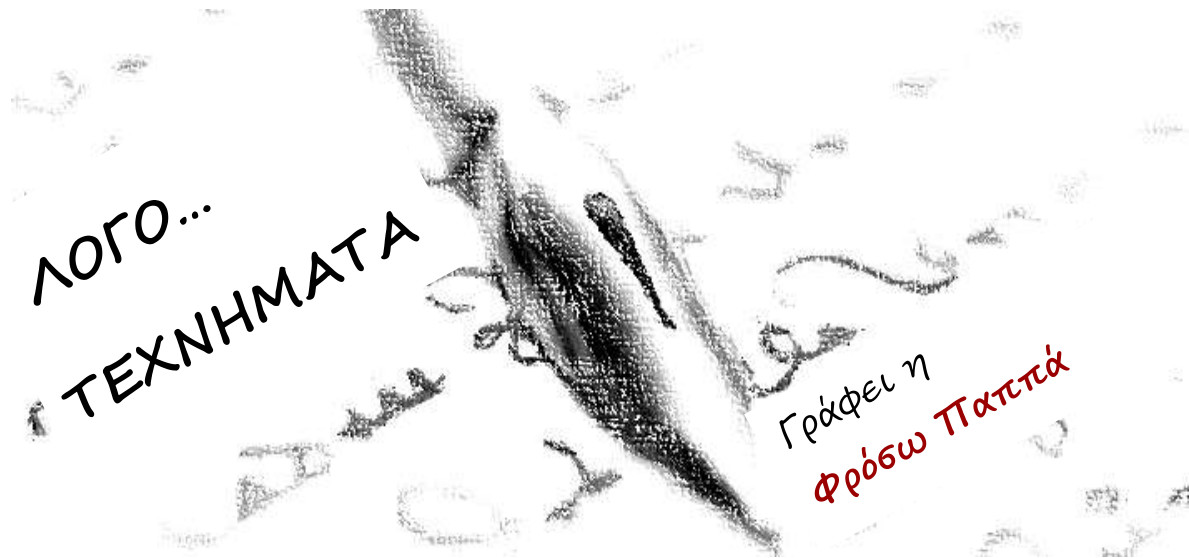
Ο δάσκαλος Γιώργος Χρήστου θυμάται...

Κι όλο που πάω να στερέψω από ιστορίες, να και μου έρχονται αναμνήσεις από τη ζωή μου στην Λαγκάδα. Για τα αυτοκίνητα πάλι θα πω, μιας και στη δεκαετία του 1970 αρχίσαμε να τα αγοράζουμε.

Είμαι λοιπόν με ένα φίλο στο αυτοκίνητό μου, μια κατσαρίδα FIAT ήταν, μη θαρρείτε, και πηγαίναμε προς το Γλυφό από τη μέσα μεριά της παραλίας. Ο δρόμος στενός και έκανε και μια γωνίτσα, αν θυμάμαι καλά, στο σπίτι της Αθηνάς της Μαυρέλου. Εκεί ακριβώς κατέληγε ένα μικρό στενό, απ' όπου έβγαινε φουλαριστός με το ποδήλατο ο Σταμάτης ο Μπουσσές.

Ο Σταμάτης, αρκετά μεγάλος, αντέδρασε περίφημα. Πάτησε τόσο γερά τα φρένα του ποδηλάτου που βιδώθηκε κυριολεκτικά στο έδαφος και τα χεράκια του ακούμπησαν ανοιχτά στο καπό του αυτοκινήτου. Φυσικά κι εγώ πάτησα ακαριαία φρένο και επειδή δεν έτρεχα σταμάτησα επιτόπου.

Και των δυο μας η καρδούλα αύξησε λίγο τις στροφές! Εγώ είχα αρκετή πείρα σαν οδηγός και ο Σταμάτης έξυπνος και με τέλεια αντανakλαστικά. Έτσι τα καταφέραμε και δε χτύπησε το παιδί.

Ο χρόνος

Δεν είχαμε ρεύμα. Μια λάμπα πετρελαίου πάνω στο τζάκι ανάμεσα στα δυο κρεβάτια είχαμε. Κι ένα ραδιόφωνο με μπαταρίες στο περβάζι. Το θυμάμαι κείνο το περβάζι. Γεμάτο κάρτες σταλμένες απ' την Αμερική. Πολύχρωμες κι όλες γιορτινές. Μ' αυτές έμαθα να διαβάζω. Τα πρώτα μου διαβάσματα ήταν χριστουγεννιάτικες ευχές. «Πόσο μακριά είναι η Αμερική;», «Τριάντα μέρες θαρρώ με το πλοίο, ίσως και πιο πολύ». Έτσι έμαθα να μετρώ την απόσταση. Με τον χρόνο. «Πόσο μακριά είναι η Χώρα;», «Ε, όσο να ανεβείς στον Αη-Λια και να 'ρθεις μα δυο φορές». Γι αυτό και στο σχολείο όταν ο δάσκαλος μας μάθαινε να μετράμε αποστάσεις, εγώ δυσκολεύτηκα πολύ. Σαν ρώτησε με τι μετράμε την απόσταση, απάντησα με τις μέρες. Όλη η τάξη έπεσε στα πατώματα απ' τα γέλια, ο δάσκαλος όχι. Μα γελούσαν τόσο δυνατά που δε θύμωσα, δε στενοχωρήθηκα, μόνο γέλασα κι εγώ χαζά χωρίς να καταλαβαίνω γιατί. Αλλά εκείνη η λάμπα πάνω στο τζάκι με κείνο το λαμπόγυαλο που κάθε πρωί το γυάλιζα προσεκτικά μη σπάσει, ήταν η παρέα μου τα βράδια. Από νωρίς τη γέμιζα πετρέλαιο να μας φτάσει όσο να μας πάρει ο ύπνος, όχι πιο πολύ. Κι η φλόγα της έκαμνε σχέδια στους τοίχους. Άλλοτε πειρατές σε ταραγμένες θάλασσες που ποτέ μου δεν είχα δει, άλλοτε κοπάδια σε ψηλά βουνά, άλλοτε ναυμαχίες, ανάλογα με τι διάβαζα κάθε φορά. «Θα χαλάσεις τα μάτια σου μ' αυτά τα διαβάσματα μέσα στη νύχτα. Τέλειωνε πια θα τη σβήσω». Δεν ήθελα να τη σβήσει, γι' αυτό σταματούσα. Και ταξίδευα στις σκιές στους τοίχους και στα δοκάρια του ταβανιού. Ανάμεσα σε μάγισσες και πολέμαρχους, ανάμεσα

σε καλαμάρια και χρυσόψαρα, ανάμεσα σε αγριόχηνες και κύκνους. Τελικά οι δάσκαλοι τίποτα δεν ξέρουν. Δίκιο είχε η γιαγιά μου. Την απόσταση τη μετράμε με τον χρόνο. Πόση απόσταση πορευόμουν εγώ κάθε βράδυ πάνω στη γη; Όσο να σβήσει η λάμπα!

Συλλογικός μπαξές

Καλλιεργώ βιολογικά

Ακούμε συχνά, «εγώ καλλιεργώ βιολογικά» ή «τα προϊόντα μου είναι βιολογικά». Τι σημαίνει όμως η λέξη βιολογικά; Ουσιαστικά αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο οι αγρότες καλλιεργούν και επεξεργάζονται τα διάφορα προϊόντα. Τα βιολογικά προϊόντα, τόσο φυτικής όσο και ζωικής παραγωγής, παράγονται σύμφωνα με συγκεκριμένες

προδιαγραφές, αρκετά αυστηρές, οι οποίες ορίζονται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία και αφορούν στην παραγωγή, στη μεταποίηση και στην εμπορία τους. Εγκεκριμένοι οργανισμοί ελέγχου και πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων φροντίζουν για την τήρηση των προδιαγραφών αυτών.

Ο στόχος της **βιολογικής καλλιέργειας** ή της **βιολογικής εκτροφής** είναι η παραγωγή τροφίμων χωρίς την προσθήκη χημικών σκευασμάτων, όπως λιπάσματα, εντομοκτόνα, ζιζανιοκτόνα, αντιβιοτικά, αυξητικές ορμόνες και άλλα που δεν προσφέρει από μόνη της η φύση. Αντίθετα, η βιολογική καλλιέργεια χρησιμοποιεί **μόνο φυσικό, βιολογικό λίπασμα και κανένα εντομοκτόνο ή ζιζανιοκτόνο**, ενώ στη βιολογική εκτροφή, μόνο φυσικοί τρόποι επιλέγονται για την καταπολέμηση (ή καλύτερα την πρόληψη) ασθενειών και φυσικά τα ζώα παχαίνουν μόνο με φυσική διατροφή. Στα μεταποιημένα προϊόντα, για να χαρακτηριστεί ένα προϊόν βιολογικό θα πρέπει κατά την παραγωγική του διαδικασία να χρησιμοποιούνται τεκμηριωμένα βιολογικές πρώτες ύλες και επιτρεπόμενα από τη νομοθεσία πρόσθετα. Εάν ένα συμβατικό προϊόν περιέχει ως πρώτη ύλη κάποιο βιολογικό προϊόν, θα πρέπει να ξεκαθαρίζεται το ποσοστό του συστατικού αυτού και σε καμία περίπτωση αυτό το προϊόν δε θα μπορεί να χαρακτηριστεί στο σύνολό του βιολογικό.

Ο τελικός καταναλωτής που αγοράζει ένα συσκευασμένο βιολογικό προϊόν θα πρέπει να αναζητάει αυτό το εικονίδιο. Είναι το ευρωπαϊκό σήμα πιστοποίησης που φέρει υποχρεωτικά κάθε συσκευασία βιολογικού προϊόντος που διακινείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση είτε στην πράσινο-άσπρη απόχρωση είτε σε ασπρόμαυρη.

Κατά την αγορά μη τυποποιημένων (χύμα) προϊόντων βιολογικής γεωργίας (π.χ. από λαϊκές αγορές βιολογικών προϊόντων), ο καταναλωτής θα πρέπει να επιβεβαιώνεται πως πρόκειται για βιολογικά είδη, ελέγχοντας το Πιστοποιητικό που τα συνοδεύει. Στο Πιστοποιητικό είναι απαραίτητο να φαίνεται:

1. Ο Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης
2. Η επωνυμία, η διεύθυνση και ο κωδικός πιστοποίησης της επιχείρησης που διακινεί το προϊόν.
3. Η δραστηριότητα της επιχείρησης (π.χ. εμπορία).
4. Τα πιστοποιημένα είδη που διακινούνται από την επιχείρηση και το στάδιο πιστοποίησής τους (π.χ. βιολογικό ή υπό μετατροπή).
5. Η περίοδος ισχύος του πιστοποιητικού, δίνοντας ιδιαίτερη σημασία στην ημερομηνία λήξης του.

Τις αρχές της βιολογικής γεωργίας όμως, μπορούμε να τις υιοθετήσουμε και να τις εφαρμόσουμε στον τρόπο που καλλιεργούμε τον δικό μας μπαξέ. Τα προϊόντα που θα παράγουμε μπορεί να μην φέρουν την πιστοποίηση που επιβάλλεται για να χαρακτηριστούν βιολογικά, αλλά σίγουρα θα είναι προϊόντα απαλλαγμένα από χημικά και ο τρόπος καλλιέργειάς τους πιο φιλικός προς το περιβάλλον.

A. Σωστή επιλογή τοποθεσίας του λαχανόκηπου

Θα πρέπει να εξεταστεί το μικροκλίμα του αγροτεμαχίου, με ιδιαίτερη προσοχή στην υγρασία της περιοχής, η οποία είναι και ο βασικός παράγοντας εμφάνισης μυκητολογικών ασθενειών.

B. Αμειψισπορά-Συγκαλλιέργεια.

Αμειψισπορά είναι η εναλλαγή καλλιεργούμενων ειδών στο ίδιο χωράφι και αποτελεί το σημαντικότερο φυτοτεχνικό μέτρο στην βιολογική γεωργία (ιδιαίτερα για την εγκατάσταση μιας καλλιέργειας κηπευτικών), αν και συχνά παραβλέπεται. Η αλλαγή του φυτού που καλλιεργείται κάθε χρόνο στο ίδιο χωράφι γίνεται με κριτήριο, ότι το φυτό που ακολουθεί, δεν ανήκει στην ίδια οικογένεια ή και γενικά δεν έχει ίδιες απαιτήσεις σε θρεπτικά στοιχεία ούτε κοινούς εχθρούς και ασθένειες.

Με τον όρο **συγκαλλιέργεια** εννοούμε την ταυτόχρονη καλλιέργεια δύο ή περισσότερων διαφορετικών φυτών. Η καλλιέργεια μπορεί να γίνεται σε λωρίδες με διαφορετικές καλλιέργειες δίπλα-δίπλα (πχ. μαρούλι, κρεμμύδι) ή με διαφορετικά είδη εντός της γραμμής φύτευσης (μπρόκολο, σκόρδο). Αυτές οι καλλιέργειες θα πρέπει να έχουν ευνοϊκές ή ουδέτερες επιδράσεις η μία στην άλλη. Είναι συνήθως φυτά με διαφορετικό ριζικό σύστημα και με διαφορετικές απαιτήσεις σε θρεπτικά στοιχεία. Ακόμη θα πρέπει να προβλέπεται αμειψισπορά, που θα επιτρέπει την ίδια καλλιέργεια στο ίδιο αγροτεμάχιο, μετά από τέσσερα χρόνια. Όμως για πρακτικούς λόγους (καλλιεργητικές φροντίδες, συγκομιδή κλπ), είναι πιο εύκολη η καλλιέργεια σε ολόκληρα τμήματα του χωραφίου.

Για παράδειγμα, όταν καλλιεργούμε ντομάτες πρέπει να φυτεύουμε και βασιλικό. Ο βασιλικός έχει την ιδιότητα να απωθεί αρκετά έντομα που προσβάλλουν τη ντοματιά, όπως οι αφίδες, οι αλευρώδεις, ο τετράνυχος και άλλα ακάρεα. Επίσης προστατεύει τα φυτά από τα σκουλήκια στον καρπό. Παράλληλα, έλκει ωφέλημα έντομα που τρέφονται με τα επιβλαβή, όπως ακάρεα της οικογένειας Phytoseiidae ή άλλα που παρασιτούν σε αυτά.

Όταν ανθίζει ο βασιλικός προσελκύει μέλισσες, ήμερα και άγρια είδη, που γονιμοποιούν και τα άνθη της ντομάτας, όταν φυτευτεί δίπλα. Σημαντικός παράγοντας, είναι πως ο βασιλικός έχει την ικανότητα να βελτιώνει τη γεύση και το άρωμα του καρπού της ντομάτας, ενώ παράλληλα προστατεύει το φυτό, από φυτοπαραστικούς μύκητες που μεταδίδονται μέσω του νερού.

Το ιδανικό είναι να φυτέψετε 2-3 βασιλικούς σε κάθε τετραγωνικό μέτρο. Καλά αποτελέσματα έχει επίσης και η συγκαλλιέργεια με σκόρδο.

Γ. Τη διατήρηση της βιοποικιλότητας της περιοχής (σκουλήκια, έντομα)

Δ. Την εισαγωγή υπολειμμάτων τροφής στην δημιουργία φυσικού λιπάσματος. Η κομποστοποίηση είναι μια φυσική διαδικασία, η οποία μετατρέπει τα οργανικά υλικά σε μια πλούσια σκούρα ουσία. Αυτή η ουσία λέγεται κομπόστ ή χούμους ή εδαφοβελτιωτικό. Για το πώς φτιάχνουμε το δικό μας κομπόστ, μπορούμε να αναφερθούμε σε άλλο άρθρο.

Και τέλος κάποιες συμβουλές φυτοπροστασίας που χρησιμοποιούμε στη βιολογική γεωργία.

Παγίδες

Ο σοβαρότερος εντομολογικός εχθρός είναι ο Δάκος της ελιάς. Η αντιμετώπιση του στηρίζεται στα μέσα μαζικής παγίδευσης με τη χρήση διαφόρων τύπων παγίδων. Με τη μέθοδο αυτή επιδιώκεται η σύλληψη όσο το δυνατό μεγαλύτερου αριθμού τέλειων εντόμων του Δάκου ώστε να μειωθεί ο πληθυσμός του σε επίπεδα που δεν προκαλούν οικονομική ζημιά. Οι παγίδες που χρησιμοποιούνται μπορεί να είναι αυτοσχέδιες, που βασίζονται σε διάλυμα πρωτεΐνης για προσέλκυση του Δάκου ή σε έτοιμες παγίδες που υπάρχουν στην αγορά. Οι τελευταίες είναι χάρτινες εμποτισμένες με εντομοκτόνο και ελκύουν το Δάκο με φερομόνη και αμμωνία. Όταν τοποθετούνται έγκαιρα και ο πληθυσμός του Δάκου είναι σχετικά χαμηλός, η προσβολή στον καρπό είναι περιορισμένη και σε ανεκτό επίπεδο. Αντίθετα, σε ψηλό πληθυσμό του Δάκου το αποτέλεσμα συνήθως δεν είναι ικανοποιητικό.

Με παγίδες μπορούμε να προστατέψουμε και τα εσπεριδοειδή μας από τη Μύγα Μεσογείου.

Φυσική συνταγή για την καταπολέμηση της μελίγκρας

Υπάρχουν αρκετές δοκιμασμένες φυσικές συνταγές, οι οποίες είναι αποτελεσματικές κατά της μελίγκρας. Επειδή όμως είναι ήπια σκευάσματα, θα πρέπει να ψεκάζουμε τα φυτά κάθε 3-4 ημέρες έως ότου απαλλαγούμε από την προσβολή.

Σαπουνόνερο

- 35 γραμμάρια πράσινο σαπούνι, ή απορρυπαντικό πιάτων
- 1 λίτρο νερό
- 10 γραμμάρια οινόπνευμα

Εφαρμογή

Σε ένα τρίφτη τρίβουμε το σαπούνι και το διαλύουμε στο νερό (εάν είναι ζεστό θα λιώσει πιο εύκολα). Προσθέτουμε το οινόπνευμα και ψεκάζουμε κάθε 3-4 ημέρες.

Μπορεί με τον βιολογικό τρόπο καλλιέργειας να μην έχουμε μεγάλες παραγωγές και καλοσηματισμένους καρπούς, αλλά έχουμε παράγει προϊόντα χωρίς την επιβάρυνση των χημικών σκευασμάτων και έχουμε σεβαστεί έστω και λίγο την φύση που τόσο ταλαιπωρούμε καθημερινά με χίλιους δυο τρόπους.

ΤΑ ΛΑΓΚΑΔΟΥΣΑΚΙΑ...

...συγγραφούν

Παρουσίαση παραμυθιού «Ο σχίνος της Ειρήνης»

Τι σχέση μπορεί να έχει το μοναδικό χιώτικο προϊόν της μαστίχας με το ύψιστο ιδανικό της ειρήνης; Τη σχέση αυτή φαντάστηκαν και συνέθεσαν σε ένα όμορφο παιδικό παραμύθι οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Λαγκάδας-Συκιάδας τη σχολική χρονιά που μας πέρασε, με τη βοήθεια της δασκάλας τους Στ. Τσιμούνη και την αρωγή των δασκάλων Γ. Χιωτέλλη, Ι. Ασπρούλη καθώς και του διευθυντή Στ. Τσίγκου. Μια προσπάθεια άξια συγχαρητηρίων!

Οι λόγοι πολλοί και σημαντικοί:

Το παραμύθι αυτό έγινε στο πλαίσιο του προγράμματος της Ευέλικτης Ζώνης ή αλλιώς των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων, που βασική αρχή τους έχουν να συνδυάζουν το γνωστικό πεδίο των Προγραμμάτων Σπουδών με την ανάπτυξη βασικών ικανοτήτων των μαθητριών και των μαθητών με σκοπό τη διάπλάσή τους σε ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες. Μάλιστα, σκοπός τους είναι η ενίσχυση της καλλιέργειας ήπιων δεξιοτήτων ζωής και επιστήμης.

Στους επιμέρους στόχους καταλογίζονται η μάθηση μέσω ομαδο-συνεργατικής, δημιουργικής και κριτικά αναστοχαζόμενης διδακτικής μεθοδολογίας, η ενίσχυση της διαμεσολάβησης και υπευθυνότητας, η

ενίσχυση των δεξιοτήτων ψηφιακής μάθησης, τεχνολογίας και προγραμματιστικής σκέψης.

Μέσα από τη διαδικασία αυτή καλλιεργήθηκε η κριτική σκέψη, η επικοινωνία, η συνεργασία και η δημιουργικότητα των παιδιών, μέσα από την παραγωγική μάθηση με τη βοήθεια της λογοτεχνίας. Παράλληλα, καλλιεργήθηκε η πρωτοβουλία, η οργανωτική ικανότητα, ο προγραμματισμός, η παραγωγικότητα και εντέλει η αποτελεσματικότητα των στόχων του τέθηκαν.

Ως προς τη θεματική έχει επιλεγεί η Τοπική Φυσική Κληρονομιά, αυτή του μοναδικού προϊόντος της μαστίχας, σε συνδυασμό με το ανθρώπινο δικαίωμα της ειρήνης.

Λίγα λόγια για την υπόθεση:

Πρωταγωνιστής στο παραμύθι μας είναι ο μαγεμένος σχίνος που ζει ειρηνικά με τα υπόλοιπα φυτά της χιακής χλωρίδας. Έχει όμως ένα... κουσούρι: θέλει να υπάρχουν γύρω του παιδιά, γέλια και χαρές. Ωστόσο, αυτά έχουν εκλείψει, καθώς υπάρχει πόλεμος που τα κρατάει μακριά. Τα παιδιά όμως, ορμώμενα από την ανάγκη τους να ζήσουν, κατάφεραν να βρεθούν κοντά του και να ζητούν χάρες από το μαγεμένο σχίνο. Χάρες βέβαια που ο σχίνος δε θέλει να πραγματοποιήσει, ίσως γιατί θα δημιουργούσαν περισσότερα προβλήματα από αυτά που θα έλυναν. Γιατί; Γιατί λείπει η απαραίτητη προϋπόθεση για να υπάρξουν όλα τα όμορφα πάνω στη γη: η ειρήνη. Για να δούμε; Θα καταφέρουν να αλλάξουν τα πράγματα;

Σπουδαίο λοιπόν σε αυτό το παραμύθι είναι η αντιστροφή των συναισθημάτων που νιώθει κάποιος διαβάζοντάς το. Η απογοήτευση και η θλίψη, δίνει τη θέση της στη χαρά και τη αγαλλίαση. Στην ηρεμία και την αδημονία για τα καλύτερα!

Και όλα αυτά πλαισιώνονται υπέροχα από τις κατατοπιστικότερες ζωγραφιές των παιδιών που χρησιμοποιήθηκαν για την εικονογράφηση!

Απαραίτητη θα ήταν και η αναφορά στη δομή, τη γλώσσα και το περιεχόμενο του παραμυθιού. Ο «Σχίνος της Ειρήνης» είναι το απαύγασμα της προσπάθειας που έγινε όλη τη χρονιά στην Γ' και Δ' τάξη στον τομέα της παραγωγής γραπτού λόγου, μέσω του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας, την οποία οι μαθητές δούλευαν ανελλιπώς καθημερινά αλλά και κάθε Παρασκευή ειδικότερα με την αμέριστη καθοδήγηση της δασκάλας. Μάλιστα σε κάποια σημεία παρατηρούμε ότι οι μαθητές χρησιμοποιούν στοιχεία και από τα άλλα μαθήματα (χαρακτηριστικό είναι το όνομα ενός αγοριού, του Άνακτα, το οποίο έχει σαφώς αντληθεί από το μάθημα της Ιστορίας και τον Τρωικό πόλεμο, καθώς Αστυάνακτας ονομάζεται ο γιος του βασιλιά Έκτορα).

Η δομή είναι ευδιάκριτη με συνέπεια στο σχήμα προλόγου - κύριου μέρους - επιλόγου, το οποίο έγινε αντικείμενο διδασκαλίας όλη τη χρονιά.

Από την άλλη, η γλώσσα είναι εμφανώς εμπλουτισμένη με ιδιαίτερα και ξεχωριστά επίθετα, ως χαρακτηριστικό της τεχνικής της περιγραφής, αλλά και με ρήματα που εξελίσσουν την αφήγηση. «*Ηλιόλουστο ανοιξιάτικο πρωινό, καταπράσινα τρυφερά φύλλα, λαμπερό κρυστάλλινο παλάτι*» είναι μόνο μερικά από τα σημεία που θα μπορούσαμε να σταθούμε.

Ταυτόχρονα, ο πλάγιος λόγος εμπλέκεται αριστοτεχνικά με τον ευθύ, που κάνει το κείμενο πιο ζωντανό και παραστατικό, και μάλιστα κάποιες φορές ο αναγνώστης αισθάνεται ότι βλέπει μπροστά του μια σκηνή θεάτρου.

Μια σκηνή θεάτρου που δυστυχώς θα μας φέρει κοντά και σε σκηνές της ανθρώπινης καθημερινότητας. «*Χειμώνας, κρύο, παγωνιά και η σκιά του πολέμου να πλησιάζει και να απειλεί αυτή την ειρηνική λωρίδα γης*», «*Θέλω να φέρεις την ειρήνη στη Γη*», αναφωνεί η μικρή Αρετή και πώς θα μπορούσε να μην το ζητάει αυτό, αφού καθημερινά και τα παιδιά γίνονται μάρτυρες όλης αυτής της ζοφερής πραγματικότητας χωρίς να μένουν ανεπηρέαστα.

Όσον αφορά στο περιεχόμενο, βλέπουμε να συγκρούονται τα ανθρώπινα «θέλω» της δύναμης, της εξουσίας και των αγαθών με το αγαθό της ειρήνης, που τελικά επικρατεί και δίνει και το τελικό δίδαγμα του παραμυθιού!

Το πιο σπουδαίο όμως από όλα είναι ότι η δραστηριότητα αυτή λαμβάνει χώρα σε ένα τριθέσιο σχολείο, το οποίο λειτουργεί με πιεστικές συνθήκες κάποιες φορές, αφού μέσα στον ίδιο χρόνο πρέπει να διδαχτούν τα μαθήματα δύο τάξεως. Αν λοιπόν κάποιος παρακολουθήσει για μια μέρα το μάθημα, τότε θα καταλάβαινε γιατί αυτό που έχει επιτευχθεί είναι τόσο σπουδαίο.

Συγχαρητήρια λοιπόν σε όλους και καλές πωλήσεις!

* Η παρουσίαση του παραμυθιού έγινε στην αίθουσα της Κοινότητας Λαγκάδας στις 14 Ιουνίου 2022 από τη δασκάλα Στ. Τσιμούνη, τη φιλόλογο Ε. Κούνουπα και τη φυσικοθεραπεύτρια Δ. Παππά. Πλαισιώθηκε από τη μερική δραματοποίηση του παραμυθιού και τη λάμψη στα μαθητικά ματάκια. Θεατές από τα δυο χωριά παρακολούθησαν συγκινημένοι και αγόρασαν «Το σχίνο της ειρήνης», τα έσοδα του οποίου θα διατεθούν για την επόμενη εκπαιδευτική εκδρομή στη Βουλή των Ελλήνων.

* Η έκδοσή του δε θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί χωρίς τη χορηγία της Mediterra, μέσω της συγχωριανής μας Ελπ. Κρομμύδα, οικονομικής διευθύντριας στην εταιρία. Από την άλλη, η παρουσίαση έγινε με την αμέριστη συμπαράσταση του Συλλόγου Γονέων, ο οποίος είναι πάντα κοντά στο σχολείο και συνεργάζεται άψογα με το Σύλλογο διδασκόντων και τους κοινωνικούς φορείς.

* Το παραμύθι διατίθεται από τα μέλη του Συλλόγου Γονέων.

Έλλη Κούνουπα

Το τελευταίο σφύριγμα

**από τη μαμά,
Δήμητρα Παππά**

15 Ιούνη και τη σκυτάλη πήρε η γυμνάστρια του σχολείου μας, η κυρία Ελένη Καραϊσκού. Οι κερκίδες φουλάρανε από νωρίς, sold out το γηπεδάκι της Αγίας Ειρήνης. Μαμάδες, μπαμπάδες, παππούδες, γιαγιάδες, μπατζανάκηδες, κουνιάδες και όλα τα σόγια συγκεντρώθηκαν από νωρίς

να πιάσουν μια θέση στον ίσκιο για να καμαρώσουν τα βλαστάρια τους! Το γηπεδάκι γέμισε χρώματα, μπαλάκια, κορίνες, τουβλάκια, τσουβάλια, ανυπομονεσία, χαρούμενες φωνούλες και δίψα για παιχνίδι! Οι μαθητές έτοιμοι να σαρώσουν τα πάντα, να καταπιούν το γήπεδο, λες και τα είχαμε

κλεισμένα στους τέσσερεις τοίχους. Βέβαια, εδώ που τα λέμε, ζορίστηκαν και τράβηξαν πολλά τα δύο τελευταία χρόνια. Έτοιμα στις γραμμές

τους, με την ανάλογη αθλητική περιβολή με το τρία και ξεκινάμε. Η

αδρεναλίνη στο κόκκινο! Οι θεατές με κομμένη την ανάσα παρακολουθούν τις κορίνες να πέφτουν βασανιστικά. Άλλο να φωνάζει στη μάνα του ότι διψάει, άλλο να φωνάζει στον μπροστινό του να είναι σβέλτος, άλλο να σταυροκοπιέται μπας και μπει ο κρίκος στο κώνο... Και νικητές... η ομάδα... Η

ΟΜΑΔΑ!!! Ναι, η ομάδα! Τα παιδιά του Δημοτικού μας σχολείου είναι μια ομάδα. Μια ομάδα που ξέρει να χάνει και να κερδίζει, μα πάνω απ' όλα να ιδρώνει τη φανέλα! Α! Δε σας είπα το καλύτερο· πήραμε και δωράκια, φάγαμε και παγωτό! Αμέ!

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ *αλά λαγκαδούσικα*

Ακροστιχίδα για ναυτικούς... και Λαγκαδούσους

από τον Μανώλη Κάλλα

- Τα αρχικά των λέξεων σχηματίζουν την ευχή «Καλό σου ταξίδι»

Υπάρχει και ...τέτοια γέφυρα	Κ_____
Σημαντικότερο λιμάνι στην Ερυθρά θάλασσα	Α_____
Κοινό του όνομα είναι Γαρμπής	Λ_____
Από τις τρύπες αυτές περνάνε οι κάβοι ή η καδένα της άγκυρας	Ο____
Με αυτά τα σκοινιά έπλεκαν οι ναυτικοί τις φιάλες	Σ_____
...Ναύτου, το πάλαι ποτέ καμάρι των ναυτικών	Ο_____
Ειδική μπιογιά για τα βρεχούμενα των πλοίων	Υ_____
Πορτάκια βαρκών	Τ_____
Αλλιώς το κατάρτι	Α_____
Αλλοίμονο και πέσει πάνω της το καράβι	Ξ____
Πλεούμενα που κινούνται με τον άνεμο	Ι_____
Τα κιάλια στην αρχαία ελληνική	Δ_____
Η ισχύς των μηχανών των πλοίων	Ι_____

(Η λύση στο επόμενο τεύχος)

Λύση προηγούμενης ακροστιχίδας: Βαρδαμάς, Ιβιλιάι, Ρέλια, Απόπλους, Τιμονιέρα, Ίσαλα, Σκρέπια, Άπατο, Γέφυρα, Κολοκυνθού, Υποπλοίαρχος, Ρεσάλτα, Εβρίδες, Στρόπος

ΑΝΕΜΟ... μαγειρέματα

Κοτόπουλο με μπάμιες

από την Βασιλεία Φραγκάκη

Υλικά

½ κιλό μπάμιες
1 κρεμμύδι μεγάλο
πατάτες
σάλτσα ντομάτας
μαϊντανός
ξύδι
αλάτι – πιπέρι
λίγος κουρκουμάς
¾ φλιτζανιού λάδι
1 στήθος φιλέτο κοτόπουλο

Εκτέλεση

Καθαρίζουμε τις μπάμιες, τις πλένουμε, τις ραντίζουμε με αλάτι και λίγο ξύδι και τις αφήνουμε περίπου μια ώρα. Μετά τις ξεπλένουμε και τις αφήνουμε να στραγγίσουν. Κόβουμε το κοτόπουλο σε κύβους, το πλένουμε καλά και το βάζουμε κι αυτό να στραγγίσει. Χοντροκόβουμε το κρεμμύδι και το τσιγαρίζουμε. Στη συνέχεια ρίχνουμε και το κοτόπουλο και το γυρνάμε να τσιγαριστεί από όλες τις πλευρές. Προσθέτουμε αλάτι, πιπέρι, κουρκουμά (μισό κουταλάκι, αν μας αρέσει) και στο τέλος τη σάλτσα. Τις μπάμιες τις περνάμε από το τηγάνι, μαζί με τις πατάτες. Βάζουμε όλα τα υλικά μαζί σε ένα ταψί, ρίχνουμε από πάνω και το μαϊντανό, τα σκεπάζουμε και τα ψήνουμε στο φούρνο για μια ώρα περίπου.